

1. Regionální konference „Za čistou řeku Jihlavu“ dne 25. 9. 2014 v Jihlavě

Jak pracovat s Jakostním modelem – příprava opatření na bodových zdrojích znečištění

Mgr. Jaroslav Mikyna
Krajský úřad Kraje Vysočina,
odbor životního prostředí a zemědělství
telefon: 564 602 267
e-mail: mikyna.j@kr-vysocina.cz

Kraj Vysočina má druhý nejvyšší počet obcí z krajů v ČR po Středočeském kraji. **Území Kraje Vysočina se vyznačuje značnou sídelní roztríštěností s převažujícím podílem malých obcí o velikosti do 500 ekvivalentních obyvatel (EO).** Na území kraje se nachází **704 obcí**, z nichž přibližně pouze o něco více než 1/4 (necelých 200) má ČOV.

Všechny obce, které jsou zdrojem znečištění o velikosti nad 2000 EO, buď mají odpovídající ČOV nebo probíhají jejich intenzifikace.

Dotace do ochrany vod jsou Krajem Vysočina poskytovány obcím a jejich svazkům již od roku 2002, za posledních 12 let se jedná o dotace v celkovém úhrnu více než 660 mil. Kč.

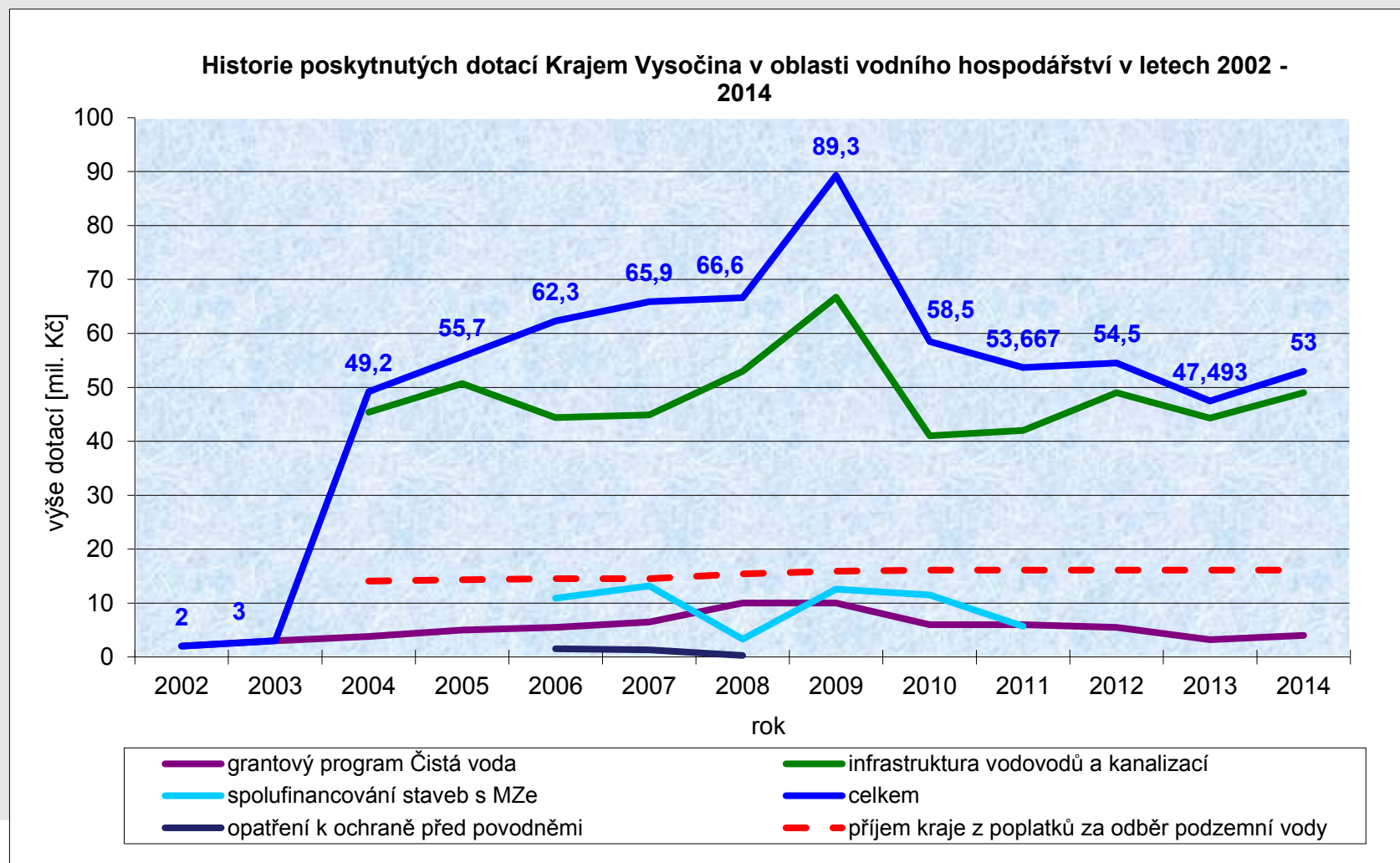
Od roku 2002 **se zvýšilo napojení obyvatel kraje na veřejné kanalizace ukončené ČOV z 60 na 73 procent.**

Příjmy Kraje Vysočina v oblasti vodního hospodářství jsou bohužel omezené a tedy i finanční prostředky poskytované krajem jsou limitované (příjmy cca 16 mil. Kč ročně z poplatků za odběr podzemní vody, výdaje více než 3x vyšší).

Přednostní podpora Kraje Vysočina je zaměřena na odvádění a čištění odpadních vod v obcích nacházejících se v územích vyžadujících zvláštní ochranu vod nebo přírody:

- v ochranných pásmech vodních zdrojů
- v povodích vodárenských nádrží
- Chráněné oblasti přirozené akumulace vod (CHOPAV) Žďárské vrchy
- Chráněné krajinné oblasti (CHKO) Žďárské vrchy a Železné hory
- lokalitách soustavy Natura 2000
- **nově na základě výsledků Jakostního modelu i v povodí řeky Jihlavy nad VD Dalešice.**

Historie dotací poskytnutých Krajem Vysočina do oblasti vodního hospodářství v letech 2002 - 2014

Dotace v povodí Jihlavy nad VD Dalešice

Od roku 2002 investovaly obce a jejich svazky v povodí řeky Jihlavy do výstavby a rekonstrukcí kanalizací a ČOV cca 2,5 mld. Kč.

Z toho podpora z evropských, státních a krajských zdrojů dosáhla v souhrnu více než **1,8 mld. Kč.**

Podpora z rozpočtu kraje za uvedené období dosáhla **154 mil. Kč.** Podpořeno bylo pořízení zpracování **58 studií** a projektových dokumentací a realizace **33 stavebních akcí** – výstavby a obnovy kanalizací a ČOV v povodí.

Nadále se však jedná o problematiku vyžadující dlouhodobé řešení.

Jakostní model povodí Jihlavy nad VD Dalešice

K přípravě realizace opatření, které by měly vést ke zlepšení jakosti povrchových vod v řece a v jejím povodí vycházejících z Jakostního modelu, byla vytvořena **pracovní skupina „Za čistou řeku Jihlavu“ v čele s gesčním radním.**

První jednání této skupiny se uskutečnilo v sídle Kraje Vysočina v Jihlavě **dne 21. 1. 2014**, kde byl dohodnut i program přípravy možných opatření pro letošní rok. Pracovní skupina má **2 podskupiny** – k bodovým a plošným zdrojům znečištění.

Jedním z hlavních cílů činnosti této skupiny by měla být **osvěta a pozitivní motivace znečišťovatelů** a získání podpory pro realizaci nejvíce přínosných (efektivních) opatření k ochraně vod na bodových i plošných zdrojích znečištění v povodí.

ČOV JIHLAVA čistí odpadní vody jihlavské aglomerace a má kapacitu 99 917 EO. Do provozu byla uvedena v roce 1968. V letech 2004 - 2006 proběhla její celková rekonstrukce a intenzifikace

Mezi činnosti pracovní skupiny v letošním roce patří:

Zajištění projednání přípravy možných opatření na bodových a plošných zdrojích znečištění navržených v jakostním modelu.

Informování a pozitivní motivace znečišťovatelů v povodí řeky Jihlavy ve spolupráci zejména s Povodím Moravy, s.p. a ČIŽP formou **uspořádání seminářů** pro znečišťovatele v povodí a **uspořádání výstavy** v sídle kraje k prezentaci výsledků jakostního modelu.

Seznámení ústředních orgánů (MZe a MŽP) se závěry jakostního modelu a projednání možností a podmínek, za kterých lze aktivity podpořit.

Jakostní model a navržená opatření byly prezentovány na **návštěvě ministra zemědělství** v Kraji Vysočina, která proběhla dne **25. 4. 2014**.

Zahájení diskuze s ústředními orgány nad možností úpravy platných právních předpisů zejména na úseku ochrany vod.

Uskutečnily se semináře k plošným zdrojům znečištění v Jihlavě **dne 26. 2. 2014** pro zemědělskou veřejnost v povodí a **dne 5. 3. 2014 rovněž v Jihlavě** k bodovým zdrojům znečištění pro obce a jejich svazky.

Propagace Jakostního modelu proběhla v rámci regionálních oslav Světového dne vody v Hrotovicích **dne 19. 3. 2014** a v rámci březnové **výstavy k oslavám Světového dne vody** na téma „Voda a energie“, jejíž součástí bylo i představení Jakostního modelu (vernisáž **dne 7. 3. 2014**).

Proběhlo pracovní jednání s významnými vlastníky a provozovateli kanalizací a ČOV tj. svazky a vodárenskými společnostmi **dne 4. 4. 2014**

Konala se pracovní jednání k jednotlivým scénářům navržených opatření s obcemi na Jihlavsku **dne 2. 6.** a s obcemi na Třebíčsku **dne 11. 6. 2014.**

Na webových stránkách Kraje Vysočina byly zveřejněny vybrané materiály k Jakostnímu modelu: prezentace a jednotlivé scénáře opatření.

ČOV TŘEBÍČ čistí odpadní vody třebíčské aglomerace a má kapacitu 69 833 EO. Do provozu byla uvedena v roce 1977. V letech 2000 - 2002 proběhla její celková rekonstrukce a intenzifikace. Další proběhne v letošním a příštím roce.

Jakostní model se stane podkladem pro zpracování či aktualizaci strategických a koncepčních materiálů, které budou následně předloženy ke schválení Zastupitelstvu Kraje Vysočina:

- **Program rozvoje Kraje Vysočina**, který pořizuje kraj.
- **Plán dílčího povodí Dyje**, jehož pořizovatelem je Povodí Moravy, s.p. ve spolupráci i s krajským úřadem a jehož návrh je již zpracován. Do poloviny roku 2016 bude tento plán předložen ke schválení zastupitelstvu kraje, poté tento plán nahradí dosavadní Plán oblasti povodí Dyje, schválený zastupitelstvem kraje v roce 2009.
- **Plán rozvoje vodovodů a kanalizací Kraje Vysočina (PRVKUK)**, který byl schválen zastupitelstvem kraje v roce 2004. Vodoprávní úřad kraje v letošním roce zajišťuje jeho komplexní aktualizaci.

Možnosti Kraje Vysočina:

Pro letošní rok již byla provedena **úprava dotačních titulů**, které má Kraj Vysočina k dispozici v oblasti ochrany vod. Další úprava se zvažuje.

Jakostní model bude rovněž **využit při tvorbě či aktualizaci již výše uvedených strategických a koncepčních materiálů**, které budou předloženy ke schválení Zastupitelstvu Kraje Vysočina.

S Povodím Moravy, s.p. jako správcem povodí a většiny vodních toků bude projednáno **využití výsledků modelu** při jeho další činnosti v této oblasti. Předpokládá se pokračování monitoringu jakosti povrchových vod.

V možnostech kraje však není financování navržených opatření v plném rozsahu jak na bodových zdrojích podle příslušných scénářů v rozsahu cca 500 mil. Kč, tak na plošných zdrojích v rozsahu nižším.

Nová ČOV pro obec Trnava

Intenzifikace ČOV pro obec Větrný Jeníkov

V rámci 61. výzvy k podávání žádostí do OPŽP byly podpořeny následující akce svazku obcí Vodovody a kanalizace Třebíč v povodí řeky Jihlavy:

- „Třebíčsko – dostavba vodovodů a kanalizací“, podprojekty Dukovany – intenzifikace ČOV, Štěměchy – kanalizace a ČOV, Červená Hospoda – vodovod a kanalizace, Kracovice – vodovod, kanalizace, Mastník – vodovod a kanalizace.
- „Odkanalizování místních částí města Třebíče a obce Okřešice“

Připraven je projekt: „Třebíčsko – vodohospodářská infrastruktura“, podprojekty Třebíč – kanalizace, Čechočovice – vodovod, kanalizace a ČOV, Markvartice – vodovod, kanalizace a ČOV

Krajský úřad Kraje Vysočina, OŽPZ zajistil pro letošní rok úpravu dotačních titulů kraje určených na podporu vodohospodářské infrastruktury obcí na území kraje:

- Zajistil zpracování nových **Zásad Zastupitelstva Kraje Vysočina pro poskytování dotací** obcím a jejich svazkům na výstavbu infrastruktury vodovodů a kanalizací
- **V rámci Fondu Vysočiny připravil grantový program Čistá voda 2014**, který byl určen obcím a jejich svazkům na podporu zpracování studií a projektových dokumentací ve 3 oblastech: Zásobování pitnou vodou, Odvádění a čištění odpadních vod, Ochrana před povodněmi
- Oba dotační tituly kraje **bodově (ve specifických kritériích) zohlednily umístění projektů i realizaci** staveb kanalizací a ČOV v obcích v povodí řeky Jihlavy nad VD Dalešice

Výstavba ČOV obce Hartvíkovice

Oddílná kanalizace v obci Malý Beranov

Zásady Zastupitelstva Kraje Vysočina pro poskytování dotací obcím a jejich svazkům na výstavbu infrastruktury vodovodů a kanalizací (DIVAK)

- Tyto zásady, které nahradily dosavadní zásady pro poskytování dotací na drobné vodohospodářské ekologické akce (DVEA), byly **dne 12. 11. 2013 schváleny** zastupitelstvem kraje
- Termín pro příjem žádostí obcí a jejich svazků je **do 31. 1.** případně **do 31. 7.** kalendářního roku
- Max. možná podpora (i v souběhu s dotacemi z jiných zdrojů) může dosáhnout až **75 % nákladů** stavby
- Max. výše podpory u kanalizací a ČOV je 10 mil. Kč
- Alokace v letošním roce **49 mil. Kč** (vyčerpána)
- Letos bylo podáno celkem 32 žádostí, z nichž bylo podpořeno 20, z toho 1 žádost z povodí řeky Jihlavy (kanalizace v obci **Hybrálec**)

Výstavba oddílné kanalizace pro Městys Batelov

Výstavba ČOV pro obec Stonařov

Fond Vysočiny – grantový program Čistá voda 2014

- Grantový program zohlednil podporu studií a PD kanalizací a ČOV v obcích situovaných v povodí řeky Jihlavy
- Program byl vyhlášen po schválení na zasedání ZK dne **4. 2. 2014**
- Termín příjmu žádostí byl do **14. 3. 2014**
- Max. možná podpora až **70 %** celkových nákladů projektu
- Min. výše podpory: 10 000 Kč, max. výše podpory: 500 000 Kč
- Alokace v r. 2014 byla **4 mil. Kč**, požadovaná podpora byla 9,7 mil. Kč
- Bylo podáno celkem **63 žádostí**, z nichž bylo **30** podpořeno
- Z povodí ř. Jihlavy bylo podpořeno **5 žádostí**: Okříšky – intenzifikace ČOV, Hubenov – kanalizace a ČOV, Puklice + Studénky – splašková kanalizace a ČOV, Heraltice – zvýšení účinnosti ČOV, Cejle – kan.

Výstavba ČOV v Malém Beranově

Kanalizace a biologický rybník Vílanec

Děkuji za pozornost

Mgr. Jaroslav Mikyna
Krajský úřad Kraje Vysočina,
odbor životního prostředí a zemědělství
telefon: 564 602 267
e-mail: mikyna.j@kr-vysocina.cz
www.kr-vysocina.cz